

Quickscan Wnb complex 1038

sloop van 17 woningblokken

buro *bakker* adviesburo voor ecologie

Quickscan Wnb complex 1038

sloop van 17 woningblokken

Opdrachtgever

Actium

Contactpersoon

[Redacted]

Status

concept

Datum

9 maart 2020

Vrijgave

[Redacted]

Inhoud

1 Inleiding	5	
1.1	Wettelijk kader	5
1.2	Onderzoeksmethode	5
1.3	Ligging en beschrijving plangebied	6
1.4	Planbeschrijving	8
2 Resultaten en effecten	9	
2.1	Afbakening: mogelijk beïnvloede soorten	9
2.2	Vogelrichtlijnsoorten	9
2.3	Habitatrichtlijnsoorten	11
2.4	Nationaal (Andere) beschermde dier- en plantensoorten	13
3 Conclusie	15	
3.1	Conclusie beschermde soorten	15
3.2	Benodigde vervolgstappen	15
4 Literatuur en bronnen	17	

1 | Inleiding

Woningcorporatie Actium heeft plannen voor de sloop van zeventien woonblokken in Assen. Effecten op beschermde soorten als gevolg van de gewenste ontwikkeling, kunnen niet op voorhand worden uitgesloten. Een toetsing aan het onderdeel soortenbescherming van de Wet natuurbescherming is dan ook noodzakelijk.

Deze quickscan geeft antwoord op de volgende vragen:

- Welke beschermde flora en fauna zijn aanwezig of kunnen in het plangebied en omgeving voorkomen?
- Kunnen de geplande werkzaamheden negatieve effecten hebben op beschermde flora en fauna?
- Zo ja, welke effecten kunnen optreden en welke maatregelen zijn dan nodig om deze negatieve effecten te voorkomen?
- Is er kans op overtreding van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming?
- Indien overtreding niet volledig te vermijden is, welke vervolgstappen zijn dan aan de orde?

1.1 Wettelijk kader

Per 1 januari 2017 zijn de Flora- en faunawet, Natuurbeschermingswet en Boswet opgegaan in één nieuwe wet: de Wet natuurbescherming (Wnb). Hoofdstuk 3 van de Wet natuurbescherming betreft het onderdeel soorten, voorheen de Flora- en faunawet. Met deze quickscan vindt de toetsing aan het onderdeel soorten van de Wet natuurbescherming plaats.

In de Wet natuurbescherming worden drie beschermingsregimes onderscheiden:

1. Vogelrichtlijnsoorten (artikel 3.1 - 3.4)
2. Habitatrichtlijnsoorten en soorten genoemd in de Verdragen van Bern en Bonn (artikel 3.5 - 3.9)
3. Andere soorten (artikel 3.10 - 3.11; bijlage onderdeel A en B)

De lijst 'jaarrond beschermde nesten' die onder de Flora- en faunawet is opgesteld, is ook onder de Wnb geldig. Onder de Wet natuurbescherming geldt, net als onder de Flora- en faunawet, de zorgplicht (artikel 1.11) voor alle in het wild levende dieren.

Voor dit project is de provincie Drenthe het bevoegd gezag voor de uitvoering van de Wet natuurbescherming en voor het verlenen van een eventuele ontheffing. De provincie Drenthe heeft voor de implementatie van de Wet natuurbescherming een verordening vastgesteld. Hierin is onder meer de lijst met vrijgestelde soorten te vinden.

1.2 Onderzoeksmethode

Voor het bepalen van de mogelijke effecten van de geplande werkzaamheden is het noodzakelijk te weten welke beschermde soorten aanwezig zijn en kunnen zijn, in en in de omgeving van het plangebied. Hiervoor is bronnenonderzoek en een veldbezoek uitgevoerd.

Bronnenonderzoek

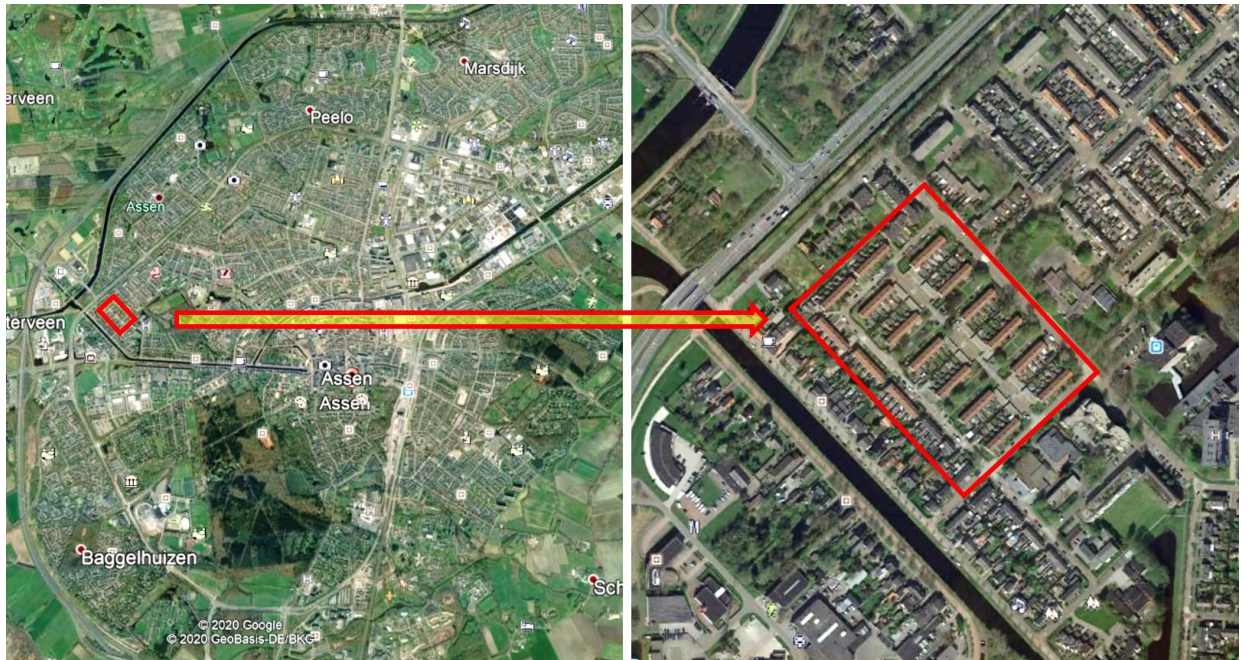
Het bronnenonderzoek bestaat uit het raadplegen van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF, geraadpleegd 6 maart 2020) en vrij beschikbare verspreidingsgegevens van beschermde soorten flora en fauna. Hiervoor zijn de meest actuele en relevante bronnen geraadpleegd (zie ook hoofdstuk 4).

Veldonderzoek

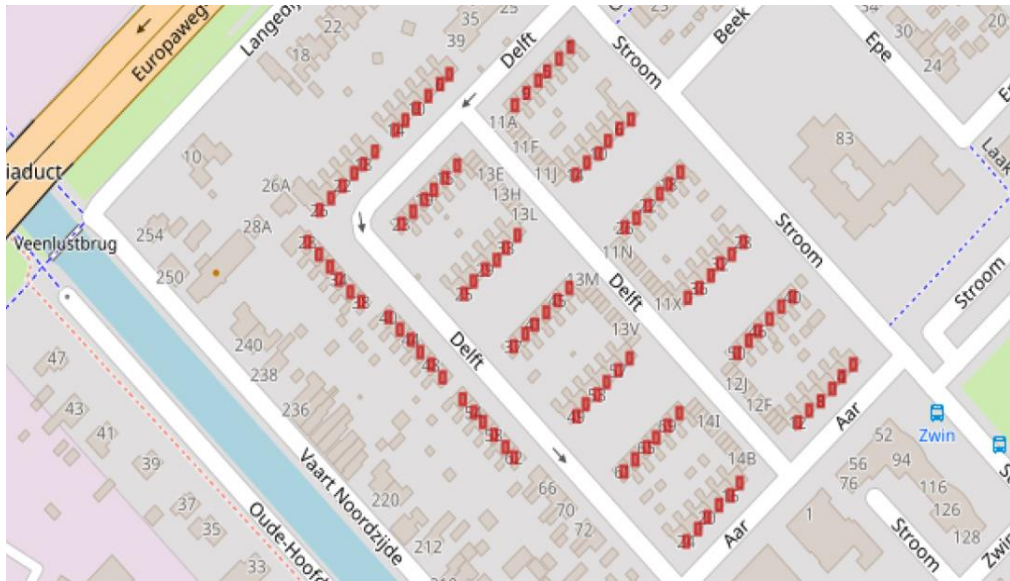
Op 3 maart 2020 is een verkenning in het plangebied en de directe omgeving (onderzoeksgebied) uitgevoerd door een ecooloog van Buro Bakker. Tijdens dit veldbezoek is een beoordeling gemaakt van het plangebied als geschikt leefgebied voor beschermde flora en fauna. Tevens zijn de waargenomen beschermde soorten genoteerd. Hierbij is extra gelet op de aanwezigheid van open stootvoegen, kieren en andere openingen, die beschermde soort(groep)en zoals huismus, gierwaluw of vleermuizen toegang zouden kunnen geven tot ruimtes in de daken of spouwmuren van de gebouwen.

1.3 Ligging en beschrijving plangebied

Het plangebied Complex FC1038 betreft de adressen Aar 2 t/m 24 (even), Stroom 4 t/m 50 (even), Delft 4 t/m 62 (even) en Delft 1 t/m 71 (oneven). Deze straten liggen in Assen, provincie Drenthe (Figuur 1, Figuur 2). Het complex bestaat uit zeventien woonblokken met rijtjeshuizen van steeds hetzelfde type. De daken zijn met sneldekpannen gedekt, enkele blokken hebben een dakoverstek met kunststof of houten betimmering. Bij alle andere woningen liggen de gevelpannen over trespas windveren op de gevel. Open stootvoegen zijn afwezig. De Foto's 1 t/m 5 geven een impressie van het plangebied.

Figuur 1 De ligging van het plangebied complex FC1038 in Assen (Bron: Google Earth Pro)

Figuur 2 Overzicht van de te slopen woonblokken, weergegeven met rode blokjes. (bron: openstreetmap.org)

Foto 1 Impressie van het plangebied met hagen.

Foto 2 Impressie van het plangebied met coniferen.

Foto 3 Impressie van het plangebied met haag en grasveldje.

Foto 4 Kunststof overstek en huis-
mus in dakgoot.

Foto 5 *Typische kopgevel zonder open stootvoegen en met trespa windveren.*

1.4 Planbeschrijving

De woonblokken inclusief garageboxen worden gesloopt om plaats te maken voor nieuwbouwwoningen. Klopt dit zo? Is al meer van de planning bekend?

2 | Resultaten en effecten

Dit hoofdstuk beschrijft het (mogelijke) voorkomen van beschermde flora en fauna. Per beschermingsregime zijn de effecten beschreven en getoetst aan de Wet natuurbescherming. Vervolgens zijn de eventuele vervolgstappen aangegeven. In dit hoofdstuk is een onderscheid gemaakt in Vogelrichtlijnsoorten (paragraaf 2.2), Habitatrictlijnsoorten (paragraaf 2.3) en nationaal beschermde soorten (paragraaf 2.4).

2.1 Afbakening: mogelijk beïnvloede soorten

Beschermde soorten die negatieve effecten kunnen ondervinden van de sloopwerkzaamheden zijn soorten die in gebouwen verblijven, namelijk gebouwbewonende vleermuizen en vogels met jaarrond beschermde nestplaatsen (huismus, gierzwaluw). Daarnaast kunnen tijdens het broedseizoen ook andere broedvogels zoals spreeuw en kauw worden verstoord. Verder kunnen in het plangebied steenmarters voorkomen welke, bij aanwezigheid van geschikte openingen, toegang kunnen krijgen tot de gebouwen in het plangebied.

Omdat het sloop van woningen betreft kan de aanwezigheid van beschermde flora en een aantal andere soortgroepen, namelijk amfibieën, reptielen, vissen en grondgebonden zoogdieren van de Habitatrictlijn, op voorhand worden uitgesloten. Deze soortgroepen maken geen gebruik van woningen en zijn gebonden aan specifieke omstandigheden die in het plangebied afwezig zijn.

2.2 Vogelrichtlijnsoorten

Aanwezige soorten

Jaarrond beschermde nesten

Uit bronnenonderzoek blijkt dat de huismus en gierzwaluw in Assen voorkomen. Tijdens het veldbezoek zijn in en om het plangebied tientallen huismussen waargenomen. Dit waren onder andere mannetjes die in dakgoten en bij kopgevels aan het zingen waren (Foto 4). Op verschillende plekken gingen huismussen via de dakgoot onder de pannen. Deze observaties kunnen duiden op de aanwezigheid van huismusnesten op die plekken.

Gierzwaluwen konden ten tijde van het veldbezoek nog niet in Nederland worden waargenomen, omdat die nog in de zuidelijke overwinteringsgebieden verblijven. De daken zijn door het ontbreken van voldoende grote openingen bij kantpannen en eindvorsten niet geschikt voor nestplaatsen van gierzwaluwen. Aanwezigheid van gierzwaluwnesten in deze gebouwen is daarom uitgesloten.

Categorie 5-soorten

De zogenaamde categorie 5-soorten zijn vogelsoorten waarvan de nesten niet standaard jaarrond beschermd zijn, maar dat onder bepaalde omstandigheden wel kunnen zijn. Onder deze categorie vallen onder meer de spreeuw, zwarte roodstaart, ekster, kool- en pimpelmees en huiszwaluw. Tijdens het veldbezoek zijn op verschillende plekken in en om het plangebied koolmezen en op daken zingende spreeuwen waargenomen (o.a. nabij Delft 11, Delft 78). Dit wijst mogelijk op de aanwezigheid van geschikte broedplekken voor deze soorten. Ook zijn in het onderzoeksgebied in verschillende bomen eksters en eksternesten waargenomen (Foto 6).

Foto 6 *Eksternest achter Delft 16-26.*

Overige broedvogels

Overige soorten die onder de daken kunnen broeden zijn bijvoorbeeld kauw en witte kwikstaart. In de achtertuinen van de woningen is veel groen van bomen en struiken aanwezig. Dit vormt een zeer geschikt habitat voor algemene zangvogels zoals merel, roodborst, winterkoning, heggenmus, hout- en tortelduif. Tijdens het veldbezoek zijn onder meer houtduif, roodborst en tortelduif waargenomen. Op verschillende daken (o.a. Delft 18 en Stroom 50) bevonden zich ook groepjes kauwen.

Effecten en vervolg

Jaarrond beschermde soorten

Voor een aantal vogelsoorten geldt dat zij hun nestplaatsen en/of hun vaste rust- en verblijfplaatsen jaarrond in gebruik hebben, of hier jaarlijks weer naar terugkeren. Deze nesten vallen jaarrond onder het beschermingsregime van artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming.

Vanwege de aanwezigheid van geschikte broedplekken voor huismus zijn negatieve effecten van de sloop op deze vogels met jaarrond beschermde nesten niet uit te sluiten. Vernieling van huismusnesten zou een overtreding van de Wnb zijn en is dus ontheffingsplichtig. Ten behoeve van een mogelijke ontheffingsaanvraag is het van belang om inzicht te krijgen in de aantallen broedparen en de locaties waar deze soort tot broeden komt. Met een nader onderzoek kan hier uitsluitel over gegeven worden.

Categorie 5-soorten: spreeuw, koolmees en ekster

Bij de sloop van de woningblokken kunnen mogelijk nesten van spreeuwen vernield worden. Omdat het grootschalige sloop is, kunnen ook nesten in de omgeving die niet aan gebouwen gebonden zijn zoals bijvoorbeeld de eksternesten verstoord of door nestverlating functioneel vernield worden. Om de

effecten hiervan te kunnen inschatten is inventarisatie van de aantallen en locaties van nesten van categorie 5-soorten gewenst.

Overige broedvogels

(Opzettelijke) verstoring van Vogelrichtlijnsoorten is alleen toegestaan als er geen wezenlijke invloed is op de gunstige staat van instandhouding van de soorten. We adviseren om het broedseizoen te ontzien, omdat er in het plangebied ook soorten kunnen voorkomen die in een slechte staat van instandhouding verkeren en omdat tijdens de werkzaamheden ook in gebruik zijnde nesten vernield kunnen worden, waardoor alsnog sprake is van overtreding van de Wet natuurbescherming.

2.3 Habitatrictlijnsoorten

2.3.1 Vleermuizen

Aanwezige beschermde soorten

Uit bronnenonderzoek blijkt dat vleermuissoorten zoals gewone dwergvleermuis en laatvlieger in Assen voorkomen.

Verblijfplaatsen

Vleermuizen verblijven in bomen en/of gebouwen. Deze verblijfplaatsen zijn het gehele jaar beschermd, ook als de dieren gedurende een deel van het jaar op andere plekken verblijven.

De te slopen woningen zijn beperkt geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen. Open stootvoegen zijn afwezig, waardoor de spouwen hooguit via de gevelpannen bereikbaar kunnen zijn. De gevelpannen liggen strak tegen elkaar en de windveren aan. Omdat op sommige plekken tussen de windveren en de gevelpannen kieren zitten, zijn de ruimtes onder de pannen mogelijk wel bereikbaar voor vleermuizen (Foto's 7, 8). Ook de trespa windveren bieden op enkele plekken door onderlinge kieren voldoende grip om op te kunnen landen. Onder een aantal loodslabben zitten ook kieren die voor vleermuizen groot genoeg zijn om ruimtes onder de dakpannen te kunnen bereiken (Foto 7). De aanwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen is daarom op voorhand niet volledig uit te sluiten.

Grote kraam en/of winterverblijven worden niet in de woningen verwacht, omdat tussen de muur en het isolatiemateriaal en onder de dakpannen geen grote ruimten zitten. Het dak is voor de winter qua klimaat niet constant genoeg om als verblijf te dienen, maar is wel geschikt als zomer en/of paarverblijf.

Foto 7 Strakke gevelpannen met voor vleermuizen geschikte openingen onder pannen en loodslab.

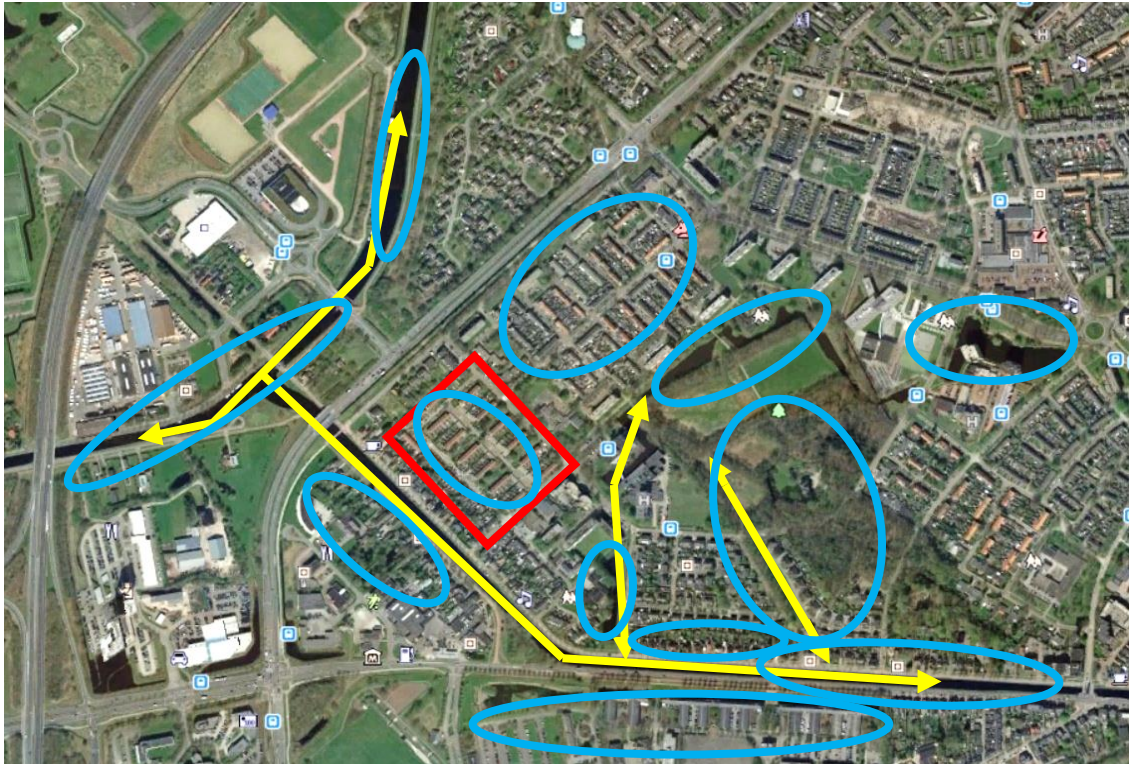
Foto 8 Strakke gevelpannen, kieren tussen trespa delen.

Essentiële vliegroutes

Essentiële vliegroutes, die verblijfplaatsen en foerageergebied verbinden, bestaan uit lijnvormige structuren, zoals bomenrijen en watergangen. Sommige soorten mijden hierbij (fel) verlichte plekken. Deze lijnvormige structuren ontbreken in het onderzoeksgebied. Net buiten het onderzoeksgebied zijn wel potentiële vliegroutes aanwezig, met name langs de vaart en ander oppervlaktewater en langs opgaande groenstructuren. Deze potentiële vliegroutes zijn daarnaast geschikt als foerageergebieden (zie Figuur 3).

Essentieel foerageergebied

Binnen het plangebied ontbreekt belangrijk onmisbaar foerageergebied. Enkele luwe plekken in het plangebied zijn aanwezig en kunnen gebruikt worden als foerageerplek. Er zijn meerdere soortgelijke foerageerplekken aanwezig buiten het plangebied. Vleermuizen maken verder gebruik van groenelementen in de stad zoals tuinen, bomenrijen, luwte van gebouwen en parken, die in de omgeving in ruime mate voorhanden zijn (Figuur 3). Het plangebied maakt dus deel uit van een veel groter gebied waarin geschikt foerageergebied in ruime mate aanwezig is. Essentieel en onmisbaar foerageergebied is daarom niet aanwezig in het plangebied.

Figuur 3 Overzicht van mogelijke vliegroutes (gele pijlen) en foerageergebieden (blauwe ellipsen) in en rond het plangebied (rood kader).

Effecten en vervolg

Bij het slopen van de woningen kunnen mogelijk beschermde verblijfplaatsen van vleermuizen vernield worden. Dit kan een overtreding van de Wnb tot gevolg hebben, waardoor een ontheffing bij de Provincie Drenthe moeten worden aangevraagd en verkregen. Voor een ontheffingsaanvraag is het eerst nodig een beeld te hebben van de aantallen, typen en locaties van verblijfplaatsen van vleermuizen. Een nader onderzoek naar vleermuizen is daarvoor noodzakelijk.

2.4 Nationaal (Andere) beschermde dier- en plantensoorten

Aanwezige beschermde soorten

In het plangebied en omgeving is in beperkte mate geschikt habitat aanwezig voor een aantal nationaal beschermde grondgebonden zoogdiersoorten. Op basis van verspreidingsgegevens is de aanwezigheid van steenmarter in het plangebied niet uit te sluiten. Enkele muizensoorten of andere kleine zoogdieren kunnen gebruik maken van het plangebied. Uit de omgeving zijn waarnemingen bekend van onder meer bosmuis, huisspitsmuis en egel.

Tijdens het veldbezoek zijn in het plangebied geen voor steenmarters geschikte openingen waargenomen in de woningen. Omdat de woningen nog merendeels bewoond zijn, zijn de achtertuinen niet betreden en afdakjes, schuurtjes e.d. dus niet volledig onderzocht. Het is aan de hand van deze quickscan nog niet uit te sluiten, dat er verblijfplaatsen van steenmarters in bijvoorbeeld schuurtjes aanwezig zijn.

Effecten en vervolg

Voor steenmarter geldt geen vrijstelling. Verstoring van de soort is toegestaan, vernietiging van vaste verblijfplaatsen niet. Op basis van de quickscan kunnen verblijfplaatsen van de steenmarter niet geheel uitgesloten worden. Hier is nader onderzoek voor nodig. Dat kan plaatsvinden in combinatie met vleermuisonderzoek.

Voor de overige aanwezige nationaal beschermde soorten geldt conform de verordening natuurbescherming provincie Drenthe een algehele vrijstelling. Eventuele schade aan soorten, waarvoor een vrijstelling geldt, hoeft niet te worden gecompenseerd. Wel is op deze soorten de zorgplicht van kracht (Wet natuurbescherming artikel 1.11). De zorgplicht houdt in dat schade aan wilde planten en dieren zoveel, als redelijkerwijs mogelijk is, wordt voorkomen.

3 | Conclusie

3.1 Conclusie beschermde soorten

Op basis van de quickscan zijn met betrekking tot de aanwezigheid van beschermde flora en fauna de volgende conclusies te trekken:

- In en rond het plangebied is geschikt broedbiotoop voor de volgende jaarrond beschermde Vogelrichtlijnsoorten aanwezig: **huismus**;
- In en rond het plangebied is geschikt broedbiotoop voor onder meer de volgende categorie 5-Vogelrichtlijnsoorten aanwezig: **spreeuw, koolmees, ekster**;
- In en rond het plangebied is geschikt broedbiotoop voor **overige broedvogels** zoals merel, roodborst en kauw aanwezig;
- In de te slopen woningen zijn mogelijk geschikte **verblijfplaatsen voor vleermuizen** aanwezig;
- In te slopen schuurtjes zijn mogelijk geschikte **verblijfplaatsen voor steenmarters** aanwezig;
- In en rond het plangebied komt verder een aantal **nationaal beschermde soorten** voor, namelijk egel, huisspitsmuis en bosmuis. Voor deze andere soorten geldt dat ze allemaal zijn opgenomen in bijlage 5 van de provinciale verordening, zodat voor deze soorten een vrijstelling geldt. De algemene **zorgplicht** is wel van kracht.

Indien andere werkzaamheden dan die zijn genoemd in Hoofdstuk 2 gaan plaatsvinden, dienen ook deze ingrepen getoetst te worden aan de Wet natuurbescherming. De conclusies kunnen dan afwijken van de bovenstaande conclusies.

3.2 Benodigde vervolgstappen

- Vóórdat de werkzaamheden kunnen plaatsvinden is een nader onderzoek nodig naar de volgende soorten:
  - Huisumus (2 bezoeken in de periode 1 april – 15 juni)
  - Categorie 5-soorten Vogelrichtlijn (gecombineerd met huismusonderzoek)
  - Vleermuizen (4 bezoeken in de periode 15 mei – 1 oktober)
  - Steenmarter (gecombineerd met vleermuisonderzoek)
- Om negatieve effecten als gevolg van de werkzaamheden op de aanwezige broedvogels te voorkomen, dient te worden gewerkt buiten het broedseizoen (buiten de periode half maart t/m half juli).
- Voor nationaal beschermde soorten geldt de zorgplicht. De zorgplicht houdt in dat schade aan wilde planten en dieren zoveel, als redelijkerwijs mogelijk is, wordt voorkomen. Dit kan door het rooien van de tuinen in één richting uit te voeren, zodat eventuele grondgebonden dieren zelfstandig het gebied kunnen verlaten.

Uit het nader onderzoek zal blijken of een ontheffing op de Wet natuurbescherming nodig is en of er maatregelen getroffen moeten worden. De behandeltermijn van een ontheffing bij de Provincie Drenthe duurt minimaal 13 weken, ook zijn er kosten aan de ontheffingsaanvraag verbonden.

4 | Literatuur en bronnen

- BIJ12, 2017. Kennisdocument Gewone dwergvleermuis *Pipistrellus pipistrellus*, Versie 1.0 juli 2017.
- BIJ12, 2017. Kennisdocument Gierzwaluw *Apus apus*, Versie 1.0 juli 2017.
- BIJ12, 2017. Kennisdocument Huismus *Passer domesticus*, Versie 1.0 juli 2017.
- DR-loket, 2009. Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten ontheffing Flora- en faunawet ruimtelijke ingreep.
- Google Earth Pro., 2020. Tele Atlas.
- Kapteyn, K., 1995. Vleermuizen in het landschap. Over hun ecologie, gedrag en verspreiding. Schuyt & Co Uitgevers, Haarlem.
- Ministerie van LNV, 2009. Aangepaste beoordeling ontheffing ruimtelijke ingrepen Flora- en faunawet.
- Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF). Geraadpleegd 5 maart 2020.

Websites

- www.zoogdiervereniging.nl
- www.vogelbescherming.nl
- www.sovon.nl

